

**Motion: Självtest vid behandling av
blodförtunnande läkemedel**

12

Regionstyrelsens skrivelse till Regionfullmäktige

Yttrande från Hälso- och sjukvårdsutskottet Högländet 2014-11-10

Protokollsutdrag från Hälso- och sjukvårdsutskottet Högländet 2014-11-05

Motion från Inga Jonasson, Vänsterpartiet,

Protokollsutdrag från Regionstyrelsens sammanträde 2015-12-16, läggs separat

Fullmäktige

Motion: Självtest vid behandling med blodförtunnande läkemedel

I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga Jonasson, Vänsterpartiet landstingsfullmäktige besluta

att landstingsstyrelsen ges uppdraget att utreda möjligheterna till ökad självtestning och egenvård vid behandling med blodförtunnande läkemedel för utvalda patienter,

att utredningen omfattar kostnader och konsekvenser för införande av en kostnadsfri bärbar provtagningsutrustning för mätning i hemmet för dessa patienter.

Hälso- och sjukvårdsutskottet Höglandet har avgivit yttrande och föreslår att motionen avslås.

Landstingsstyrelsen föreslår att motionen ska anses som besvarad med tillägget att man följer de utredningar som görs i andra landsting.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta

att Landstinget i nuläget följer de utredningar som görs i andra landstings samt,

att motionen därmed anses besvarad.

LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Landstingsfullmäktige

Motion: Motion angående självtest vid behandling med blodförtunnande läkemedel

I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga Jonasson, Vänsterpartiet, landstingsfullmäktige besluta

Att landstingsstyrelsen ges uppdraget att utreda möjligheterna till ökad självtestning och egenvård vid behandling med blodförtunnande läkemedel för utvalda patienter.

Att utredningen omfattar kostnader och konsekvenser för införande av en kostnadsfri bärbar provtagningsutrustning för mätning i hemmet för dessa patienter.

Utskottets beredning

Motionen har för yttrande lämnats till Hälso- och sjukvårdsutskottet Höglandet som berett motionen och framför följande.

Under utskottets beredning av motionen har synpunkter inhämtats från länsgrupp Hematologi och medicinsk programgrupp (MPG) Medicin.

Blodförtunnande läkemedel kallas också antikoagulantia, och är ett samlingsbegrepp för de läkemedel som används för att förebygga och behandla blodproppar. Blodproppar i viktiga organ är orsaken till några av våra vanligaste allvarliga sjukdomar som till exempel hjärtinfarkt och stroke. Man kan också få blodpropp i lungorna och/eller i benen.

Blodförtunnande läkemedel motverkar att blodproppen ökar i storlek och hjälper kroppen att lösa upp proppen så att blodkärlet öppnas och minskar skadornas omfattning. Medicinerna förebygger också att nya proppar bildas. Eftersom alla blodförtunnande läkemedel gör att blodet inte leverar sig lika lätt som vanligt, innebär det att man blöder lättare och att en liten skada, till exempel ett skärsår kan göra att man blöder rikligt.

Blodförtunnande läkemedel kan ordinerats som förebyggande behandling i de fall en patient har en ökad risk att få blodproppar, till exempel om man har opererats eller har ett förmaksflimmer.

Warfarin (Waran) är ett av de vanligaste blodförtunnande läkemedlen som används i Sverige, och tas oftast i tablettform. Blodets förmåga att levera sig måste därför kontrolleras regelbundet för att bestämma vilken läkemedelsdos patienten ska ta.

Genom att patienten får lämna ett blodprov på sin vårdcentral, där det så kallade PK (INR)-värdet mäts, doseras sedan läkemedlet av AK-mottagningen

(Antikoagulationsmottagningen) på sjukhuset.

Läkemedelsdosen varierar från person till person och kan även variera för samma individ över tid, bland annat beroende av ärftliga faktorer, kostvanor och andra läkemedel som kan påverka.

Som motionären skriver finns det flera landsting, till exempel Stockholms läns landsting, som ger patienten möjlighet att själv testa läkemedlets blodproppshämmande effekt, med hjälp av en testremsa och ”självtestdosa”. Det innebär att patienten endast vid enstaka tillfällen behöver besöka sin vårdcentral eller sjukhus för provtagning, vilket resulterar i att patienten på så vis inte blir lika bunden till sjukvården.

För att en patient ska få denna möjlighet gör ansvarig läkare en bedömning om patienten kan vara lämplig att själv sköta provtagningen och skriver i så fall en remiss till en AK-mottagning. Om personalen där gör samma bedömning, får patienten en utbildning för att sedan själv kunna använda utrustningen.

Sedan en tid finns nya läkemedel NOAK (nya orala antikoagulantia) som Pradaxa, Xarelto och Eliquis. Enligt Socialstyrelsens nya preliminära Nationella riktlinjer för hjärtsjukvård har de nya läkemedlen en bättre förebyggande effekt mot stroke jämfört med Warfarin, eftersom risken för blödningar är mindre, samt att de har färre interaktioner med andra läkemedel och födaämnen.

Enligt länsgrupp Hematologi (inom MPG medicin) innebär de nya läkemedlen också att patienterna slipper de täta blodprovskontrollerna. Det är tillräckligt med en kontroll av njurfunktionen var tredje månad.

NOAK läkemedlen ordineras främst till nyinsjuknade patienter, oavsett ålder. Även de som behandlas med Warfarin kan om de önskar, få byta till något av de nya preparaten. Undantag är patienter som har mekaniska hjärtklaffar eller en kraftigt nedsatt njurfunktion.

Länsgruppen ser därför behovet av självtestning som mycket litet inom vårt landsting.

Förslag till beslut

Med hänvisning till vad som ovan redovisats föreslår utskottet landstingsfullmäktige besluta

att motionen avslås.

Utskottets behandling av ärendet framgår av bifogat protokollsutdrag.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET HÖGLANDET

Helena Stålhammar
Ordförande

Lena Lindgren
Utskottssekreterare

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET HÖGLANDET §§ 76-86

Tid: 2014-11-05, kl 10:00-14:50

Plats: Konferensrum D, Högländssjukhuset i Nässjö

§ 81 *Motion: Motion angående självtest vid behandling med*
Dnr *blodförtunnande läkemedel*
LJ I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga
2014/ Jonasson, Vänsterpartiet, landstingsfullmäktige besluta
408

Att landstingsstyrelsen ges uppdraget att utreda
möjligheterna till ökad självtestning och egenvård vid
behandling med blodförtunnande läkemedel för utvalda
patienter.

Att utredningen omfattar kostnader och konsekvenser för
införande av en kostnadsfri bärbar provtagningsutrustning
för mätning i hemmet för dessa patienter.

Motionen anmäldes för planeringsgruppen och utskottet
2014-04-10 respektive 2014-04-24.

Utskottet kom då fram till att motionen ska lämnas till
medicinsk programgrupp medicin (MPG medicin) för
synpunkter.

Vid utskottssammanträdet 2014-06-11 kom ledamöterna
fram till att de vill komplettera den skrivelse som skickats
till MPG medicin den 7 maj, med ett antal frågor.

Svaret från MPG medicin diskuterades kort vid utskottets
sammanträde 2014-09-11. Ledamöterna gav
planeringsgruppen i uppdrag att fortsätta diskussionen för att
eventuellt ta fram ett förslag till yttrande.

Planeringsgruppen förde en diskussion vid sammanträdet
2014-09-17 och kom fram till att ett yttrande över motionen
ska utgå från MPG medicins svar.

Sekreteraren fick i uppdrag att skriva ett förslag till yttrande
till planeringsgruppen.

Utskottets ledamöter diskuterade motionen vid
sammanträdet 2014-10-09 och kom fram till att ett förslag
till yttrande där motionen avslås ska tas fram till nästa
sammanträde.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET HÖGLANDET §§ 76-86

Tid: 2014-11-05, kl 10:00-14:50

Vid planeringsgruppens sammanträde 2014-10-23 godkänner gruppen ett förslag till yttrande där motionen avslås. Förslaget ska bifogas kallelsen till utskottets sammanträde 2014-11-05. Till detta vill de också ha fått svar på följande frågor:

- Kommer man att byta ut Waran till något av de nya läkemedlen inom NOAK, för patienter som behandlas med detta? Vilka regler gäller?
- Finns det möjlighet för till exempel patienter i yrkesverksam ålder att få byta från Waran till något av de nya läkemedlen (NOAK) om de önskar?
- Vilket av läkemedlen ges till ”nya patienter”?

Förslaget till yttrande och svaren på frågorna bifogades kallelsen till dagens sammanträde.

Efter att motionen har diskuterats vid morgonens gruppmöten yrkar Mona-Lisa Hagström Svensson nu bifall till motionen.

Efter en kort diskussion enas ledamöterna om att yttrandet ska kompletteras med något tillägg utifrån MPG medicins svar på de ovanstående frågorna.

Ordföranden får i uppdrag att tillsammans med sekreteraren komplettera yttrandet.

Malin Olsson och Kerstin Robertsson anser att ett beslut ska tas idag och yrkar avslag på motionen.

På ordförandens fråga om utskottet ska fatta beslut om motionen idag svarar samtliga ledamöter ja.

Beslut

Ordföranden konstaterar att det finns två yrkanden Mona-Lisa Hagström Svenssons yrkande att bifalla motionen och

Malin Olssons och Kerstin Robertssons yrkande att avslå motionen.

Proposition ställs på ovanstående yrkanden och ordföranden finner att utskottet bifaller Malin Olssons och Kerstin Robertssons yrkande att avslå motionen.

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET
HÖGLANDET §§ 76-86

Tid: 2014-11-05, kl 10:00-14:50

Efter de överenskomna kompletteringarna ska yttrandet skickas med e-post till samtliga ledamöter för godkännande.

Vid protokollet

Lena Lindgren

Justeras

Helena Stålhammar Anna-Karin Yngvesson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Lindgren



Vänsterpartiet

Landstingsgruppen
Jönköpings län

2014-03-18

Dnr LJ 2014/408

MOTION

2014 03 18

Till Landstingsfullmäktige i Jönköpings län

Motion angående självtest vid behandling med blodförtunnande läkemedel.

För de patienter i vårt län som behandlas med Waran, ett blodproppsförebyggande medel, innebär detta täta besök i vården. Att förebygga blodpropp och att upptäcka patienter som behöver denna typ av behandling är mycket viktigt, det förebygger allvarliga och förödande tillstånd som stroke. Men känsligheten för Warfarin (den aktiva substansen i Waran) varierar mellan olika människor och kan påverkas av en rad yttre faktorer. Därför måste täta och regelbundna kontroller göras. Dessa kontroller utförs som regel i vårt län i primärvården och analyseras av en särskild mottagning, den så kallade AVK-mottagningen. Kontroller tycks fungera mycket bra, men innebär en bundenhet till vården för patienten. I andra Landsting används i allt större omfattning självtester med hjälp av en testutrustning. Detta innebär i korthet att provtagningen görs av patienten själv i hemmet med en egen mätare på liknande sätt som insulinbehandlade diabetiker mäter sitt blodsocker i hemmet. I Stockholms läns Landsting har egentestning införts genom att apparaturen förskrivs som hjälpmedel, flera andra Landsting följer Stockholms exempel. Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) har konstaterat att den här typen av egenvård är ett minst lika säkert alternativ som den rutinsjukvård som nu ges, för de patienter som klarar av att sköta rutinerna och som är motiverade. Patienten kan själv kontrollera sina värden vilket blir enklare och ger en bättre följsamhet. Självklart passar inte detta alla patienter, många behöver få vårdens hjälp som tidigare, men för utvalda patienter kan möjlighet till självtest betyda större frihet, självständighet och ökad livskvalitet. Patienterna måste naturligtvis få utbildning och stöd från vården i en lärprocess. Dessutom torde det vara god hushållning med vårdens resurser. För Landstingets verksamheter är det i dagsläget en stor manuell hantering med denna provtagning.

Med anledning av vad som ovan anförts föreslås Landstingsfullmäktige besluta

Att landstingsstyrelsen ges uppdraget att utreda möjligheterna till ökad självtestning och egenvård vid behandling med blodförtunnande läkemedel för utvalda patienter.

Att utredningen omfattar kostnader och konsekvenser för införande av en kostnadsfri bärbar provtagningsutrustning för mätning i hemmet för dessa patienter.

Inga Jonasson, gruppleddare

Vänsterpartiets Landstingsgrupp